

פניני השבוע

יו"ל לע"נ הרה"ח רבי ברוך בענדיט ב"ר משה נחום ליכטנשטיין זצ"ל

משגיח רוחני דישיבת "שער אליעזר" קרעטשניף

בעזה"ת, פרשת שלח תשע"ב

שלח לך וגו' (י"ג - ב')

וברש"י אני איני מצוה לך, "אני" רו' לגאווה, האדם המתגאה "איני מצוה לך" אינו יכול להיות בצוותא חדא עם הקב"ה דאין אני והוא יכולין לדור במדור אחד.

(כ"ק מרן אדמו"ר שליט"א)

ויקרא משה להושע בן נון יהושע (י"ג - ט"ז)

רש"י הק' אומר "התפלל עליו י-ה יושיעך מעצת מרגלים". אפשר לבאר, שכיון שראה משה רבנו את יהושע כועס על אלדד ומידד, בהתנבאם "משה מת ויהושע מכניס", הבין מה גדולה מדת ענוותנותו של יהושע שאיננו רוצה להיות מנהיג ובורח מהכבוד, לפיכך חשש משה שמא בגלל דבר לכשעצמו יסכים יהושע לעצת המרגלים, למען ישארו בני ישראל במדבר תחת הנהגתו של משה ולא יכנסו לארץ ישראל, מקום שם יהא עליו להיות למנהיג. ולכן התפלל עליו שינצל מעצת המרגלים.

(עבודת ישראל)

ויקרא משה להושע בן נון יהושע (י"ג - ט"ז)

וברש"י התפלל עליו י-ה יושיעך מעצת מרגלים. וקשה, למה לא התפלל משה רבנו גם על שאר המרגלים. וא"ל, שהרי הבחירה נתונה לכולם וכל אחד יש לו הבחירה לבחור בטוב או ברע ח"ו, ואין מעכב בידו, אלא שהבא לטהר מסייעין בידו לילך בדרך הטוב והישר, שהרי אלמלא הקב"ה עוזרו לא יוכל לו. וע"כ במרגלים שמתחילה בעצה רעה הלכו כמ"ש חז"ל, וילכו ויבאו, מה ביאתן בעצה רעה אף הליכתן בעצה רעה, לכן מאחר שכבר בחרו להם הדרך אשר ילכו בו, א"א היה לעכב בעדם, דהרשות נתונה, משא"כ יהושע בן נון שהלך ברצון טוב, אלא שהיתה סכנה שמצד המרגלים יתקלקל ח"ו גם הוא, לכן התפלל עליו משה שה' יושיע אותו מעצת המרגלים.

(ייטב לב זיע"א)

ויוציאו דבת הארץ אשר תרו אותה אל בני ישראל (י"ג - ל"ב)

מסופר, כשעלה הרה"ק רבי יעקב שמשון משפיטובקה זיע"א לביקור בארץ ישראל על מנת לחזור, לא חזר בזמנו, ולא עוד אלא כשהשיירה שעלתה כמה חדשים אחריו כבר הספיקה לשוב והוא עדיין לא חזר, ושמעו שיצא מארץ ישראל, ורק אחרי חצי שנה שב לביתו, שאלו אותו המקורבים, מה שקרה שהתעכב בדרך? השיב להם רבי יעקב שמשון: כשיצאתי מארץ ישראל עברתי ליד מראה ואגב הצצה ראיתי כי פני כחושים יותר מהיום שיצאתי מביתי, אמרתי לעצמי, אם אשוב לביתי כשפני רעים, הרי יוציאו חס ושלום דיבה על הארץ ויאמרו, כי היא אוכלת יושביה וכו', ממש כבימי המרגלים, לכן החלטתי לשבת ולהמתין עד שישיבחו פני ויספרו גם הם כמה טובה הארץ.

סלח נא לעון העם הזה כגודל חסדך (י"ד – י"א)

פעם אחת, בליל ראש השנה, פתח הצדיק רבי דוד משה מטשארטקוב זיע"א ואמר: ריבונו של עולם אמנם, אנו מלאי עוון, אבל אתה מלא רחמים. ואפילו אם עוונותינו גדולים ומרובים, כמה קטנים הם לעומת רחמך הרבים. שהרי רחמך וחסדיך אין להם גבול, סלח ומחל לעמך ישראל ביום הדין – כגודל חסדך.

הננו ועלינו אל המקום אשר אמר ה' חטאנו (י"ד – מ')

איתא בספרי (דברים פסקא של"ג) היה רבי מאיר אומר: כל היושב בארץ ישראל ארץ ישראל מכפרת עליו. ועל פי דברי מדרש זה אפשר לפרש כאן בפסוק, שכן מיד לאחר מות המרגלים, הבינו בני ישראל את חטאם הכבד, חטא המרגלים, לכן הכריזו כולם כאיש אחד "הננו ועלינו אל המקום אשר אמר ה'" ברצונם לעלות מיד לארץ ישראל, ולמה, "כי חטאנו" ושם יכופר להם העוון הגדול שחטאו כלפי ה' יתברך.

(הרה"ק רבי משה מקוברין זיע"א)

וראיתם אותו וזכרתם וגו' (ט"ו – ל"ט)

האדם בשעת כעסו, יחזיק בכנף הציצית ויסתכל בו, כי "כנף" בגימטריה "כעס", ועל ידי הכעס נכנס בלבו אל זר, באה הציצית וגורמת להשראת השכינה הקדושה.

(של"ה הקדוש זיע"א)

ולא תתורו וגו' למען תזכרו וגו' (ט"ו – ל"ט – מ')

יהודי בא אל הרה"ק בעל החידושי הר"ם זיע"א וביקש תרופה למחלת השכחה, השיב לו הצדיק: כתוב בתורה "ולא תתורו" ובהמשך כתוב "למען תזכרו", זוהי התרופה הכי טובה ומועילה לזיכרון.

אני ה' אלקיכם אשר הוצאתי אתכם וגו' אני ה' אלקיכם (ט"ו – מ"א)

מסופר על הרה"ק רבי שניאור זלמן "בעל התניא" זיע"א שכבר בילדותו ניכרו בו סימני גאונות, ובכל עת שמחו למדני העיר להשתעשע עמו בדברי תורה, פעם שאלו אותו היכן יש פסוק בתורה המתחיל ומסתיים באותן שלוש תיבות? ענה הילד מיניה וביה: פסוק זה נאמר במקום בו משה רבינו לא אמר אמת, תמהו השומעים משה רבינו לא אמר אמת? אכן, ענה הילד, בפרשת ציצית מצינו פסוק המתחיל ומסתיים במילים "אני ה' אלקיכם", ובשעה שאנו אומרים קריאת שמע, אנו מוסיפים את המילה "אמת", ואילו משה רבינו לא אמר "אמת" אלא סיים במילים "אני ה' אלקיכם".

פניני השבת

לכל אדם יש שייכות לשבת קודש

ישנם בני אדם אשר חושבים, איזה שייכות יש להם אל השבת קודש שהיא מדרגה גבוהה, אך זה טעות, כי לכל אחד ואחד מישראל יש לו שייכות להשבת קודש, כי כמו אצל "מחלליה מות יומת" יש לכל אדם מישראל שייכות בו, היינו אם עבר וחילל שבת ח"ו חייב מיתה יהיה מי שיהיה, כמו כן בקדושת שבת יש לכל אחד ואחד שייכות אל הקדושה.

(הרה"ק ר"ב מפרשיסחא זיע"א)